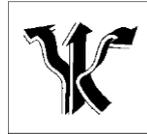

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Херсонський інститут

МАУП

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»***

Спеціальності: **С4 Психологія**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Психологія»**

Спеціалізація: _____

МАУП.2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Психологічне консультування
Шифр та назва спеціальності	С4 Психологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	5 кредитів/150 год. Лекції: 34 год. Практичні заняття: 34 год. Самостійна робота: 82 год.
Термін вивчення дисципліни	V семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Психологічне консультування» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань про теоретичні засади, принципи, етапи та техніки психологічної консультативної роботи з індивідом, сім'єю та групою. У межах курсу розглядаються сучасні підходи до консультування (гуманістичний, когнітивно-поведінковий, психодинамічний, інтегративний тощо), особливості роботи з різними категоріями клієнтів, етичні стандарти та професійні межі діяльності психолога. Значна увага приділяється розвитку практичних навичок встановлення консультативного контакту, активного слухання, формулювання психологічних запитів та побудови ефективної стратегії допомоги. Курс поєднує теоретичну підготовку з практичними завданнями, рольовими іграми та аналізом реальних кейсів, що сприяє формуванню професійної компетентності майбутніх психологів у сфері надання консультативної допомоги.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: широке коло психологічних проблем людей, які не мають глибоких клінічних порушень, що включає труднощі вікового розвитку, специфіку адаптації особистості до змінних умов повсякденності, дисгармонію міжособистісних, соціальні девіації, вікові кризи, наслідки травм і хвороб, стреси, особливості характеру, вибір професії тощо.

Мета курсу: формування у здобувачів освіти цілісної системи знань і практичних умінь з психологічного консультування, здатності ефективно здійснювати консультативну взаємодію з клієнтами, застосовуючи сучасні методи і техніки та дотримуючись етичних стандартів професії.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Ознайомити здобувачів освіти з теоретичними основами та концептуальними підходами до психологічного консультування.
2. Розкрити етапи, принципи та структуру консультативного процесу.
3. Вивчити специфіку роботи з індивідуальними, сімейними та груповими запитам.
4. Сформувати навички встановлення консультативного контакту, активного слухання та емпатійного розуміння клієнта.
5. Навчити визначати психологічний запит, формулювати мету та завдання консультативної роботи.
6. Ознайомити з методами роботи у різних теоретичних парадигмах (гуманістичній, когнітивно-поведінковій, психодинамічній, інтегративній).
7. Розвинути вміння аналізувати проблемні ситуації та підбирати адекватні інтервенції.
8. Забезпечити знання щодо етичних принципів, професійної відповідальності та меж компетентності психолога.

Пререквізити навчальної дисципліни:

Вивчення навчальної дисципліни «Психологічне консультування» базується на знаннях та уміннях, отриманих здобувачами освіти при вивченні таких дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова психологія та педагогіка», «Практикум із загальної психології».

Постреквізити навчальної дисципліни:

Здобуті знання, уміння та компетентності в рамках даної дисципліни є основою для професійної діяльності, самостійного навчання та подальшого розвитку.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності	ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії ЗК9. Здатність працювати в команді
Спеціальні компетентності	СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики
Результати навчання	ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання) ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії ПР 20. Презентувати та обґрунтовувати детермінізм і гіпотези щодо появи та розвитку соціально-психологічних явищ

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	К-сть годин, з них:
---	------------	---------------------

		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
5 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проєктно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Змістовий модуль 1. Загальні проблеми психологічного консультування					
Тема 1.	Психологічне консультування: поняття, ознаки, специфіка	2	2	4	
Тема 2.	Особистість консультанта в процесі професійної діяльності	2	2	4	
Тема 3.	Методи психологічного консультування	2	2	4	
Тема 4.	Специфіка консультативної діяльності психолога	2	2	4	
Змістовний модуль 2. Психологічне консультування як форма психологічної допомоги особистості					
Тема 5.	Консультування в контексті різних наукових підходів	2	2	4	
Тема 6.	Організація консультативної взаємодії	2	2	4	
Тема 7.	Процес психологічного консультування	2	2	4	
Тема 8.	Методичні настанови консультування	2	2	4	
Змістовний модуль 3. Сфери психологічного консультування					
Тема 9.	Віково-психологічне консультування	2	2	6	
Тема 10.	Консультування у різних сферах професійної діяльності	2	2	6	
Тема 11.	Зміст та організація консультування з приводу сімейних проблем	2	2	6	
Тема 12.	Особливості психоконсультування клієнтів у кризових станах	2	2	6	
Тема 13.	Психологічне консультування клієнтів різних типів особистості	2	2	6	
Тема 14.	Консультування клієнтів з приводу проблем самопочуття та стану здоров'я	2	2	6	
Тема 15.	Консультування військовослужбовців та осіб, які постраждали внаслідок бойових дій	2	2	6	
Змістовний модуль 4. Сучасні технології в роботі психолога-консультанта					
Тема 16.	Консультування за допомогою сучасних ІКТ	2	2	4	
Тема 17.	Тенденції використання коучингових технологій у консультуванні	2	2	4	
Модульна контрольна робота					
Всього:		34	34	82	
Форма контролю: екзамен					

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний

проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.4.

Форми і методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі здобувачів освіти у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	Поточний контроль знань																	Модульна контрольна робота	Екзамен	Загальна кількість балів	
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16	Тема 17				
																			20	40	100

Робота на семінарському занятті	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Психологічне консультування» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену та складається з двох складових:

стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру;

екзаменаційної – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені.

Рекомендований розмір стартової складової дорівнює 60 балів, екзаменаційної складової – 40 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен вважається складеним – 25 балів.

Стартові бали формуються як сума рейтингових балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю та заохочувальних (якщо передбачені) балів.

Після оцінювання відповідей здобувача на екзамені викладач підсумовує стартові бали та бали за екзамен, зводить до рейтингової оцінки та переводить до оцінок за академічною шкалою.

Форма проведення семестрового екзамену – усна.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше 89 балів в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Психологічне консультування» здобувач освіти має:

регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;

систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;

відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;

виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;

виконувати контрольні та інші самостійні роботи;

дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Психологічне консультування» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед здобувачів освіти).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують супровід дисципліни: підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій тощо, перелік яких надається нижче (рекомендовані джерела інформації); методичні рекомендації до проведення практичних занять, самостійної підготовки.

Навчально-методичний комплекс дисципліни розміщений на платформі Moodle:

Рекомендовані джерела інформації:

Основні джерела:

1. Афанасьєва Н. Є. Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: НУЦЗУ, 2017. 315 с

2. Магдисюк Л. І. Федоренко Р. П. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 360 с.

3. Основи психологічної допомоги: теорія та практика психоконсультування: навч. посібник / В. Г. Панок, Я. В. Чаплак, Я. Ф. Андреева / за заг. ред. В. Г. Панка, І. М. Зварича. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 384 с.

4. Федоренко Р. П., Мушкевич М. І., Коширець В. В. Психологічне консультування: зміст, прийоми, технології. Вид. 2-ге, змін. та доп. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 368 с.

Додаткові:

1. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол.; заг. Ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. К.: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с.

2. Магдисюк Л. І., Мельник А. П. Психологія життєвих криз та кризове консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 100 с.

3. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Медико-психологічне консультування: навч.-метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 332 с.

4. Магдисюк Л. І., Федоренко Р. П. Практикум психологічного консультування в юридичній сфері: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 320 с.

5. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції. Київ: Каравела, 2015. 390 с.

6. Психологічна допомога учасникам АТО та їх сім'ям: кол. моногр. / за заг. ред. М. Мушкевич. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 356 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. [URL:http://www.dnpb.gov.ua](http://www.dnpb.gov.ua)

2. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [URL: http://nbuv.gov.ua/](http://nbuv.gov.ua/)

3. Платформа безкоштовної психологічної допомоги «Ії підтримка» [URL:https://www.wonderzine.com.ua/wonderzine/life/psychology/11075-wonderzine-ukrayinazapustili-platformu-psihologichnoyi-dopomogi-yiyi-pidtrimka](https://www.wonderzine.com.ua/wonderzine/life/psychology/11075-wonderzine-ukrayinazapustili-platformu-psihologichnoyi-dopomogi-yiyi-pidtrimka)

4. Полищук В. М. Віковий кризовий розвиток людини від народження до дорослості. 2020. [URL:https://www.yakaboo.ua/ua/vikovij-krizovij-rozvitok-ljudinivid-narodzhennja-do-doroslosti-navchal-nij-posibnik.html#tab-attributes](https://www.yakaboo.ua/ua/vikovij-krizovij-rozvitok-ljudinivid-narodzhennja-do-doroslosti-navchal-nij-posibnik.html#tab-attributes)

5. Психологічна бібліотека Псі-фактор [URL:http://psyfactor.org](http://psyfactor.org)

6. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. [URL: http://www.dnpb.gov.ua](http://www.dnpb.gov.ua)